

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ
ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ
ΑΩΔ (Κριτ. γ' 12 – 30)

Μετά το θάνατο του Γοθονιήλ (Κριτ. Γ', 11), οι Ισραηλίτες έπραξαν και πάλι το κακό ενώπιον του Κυρίου (Κριτ. Γ', 12), συνέχισαν δηλαδή τις αμαρτωλές τους συνήθειες, τις οποίες έπρατταν και πριν ο Κύριος τους στείλει τον πρώτο Κριτή. Όσο ζούσε ο Γοθονιήλ, ο λαός ήταν κοντά στο Θεό. Τώρα όμως που απέθανε, αφήσαν το Θεό και επέστρεψαν και πάλι στα αμαρτωλά τους έργα.

Πράγματι, όπως σημειώνει και ο Θεδώρητος περί του θέματος¹, το πόσο πολύ ενισχύει το λαό του ένας ευσεβής άρχοντας, καθώς και πόσο τον βοηθά στη θρησκευτική του πορεία. Αλλά συνάμα, βλέπουμε και πόσο κακό κάνει στο λαό η έλλειψη ενός σοβαρού ηγέτη, όπως επίσης και το πόσο πολύ βλάπτει το λαό μια κατάσταση αναρχίας. Ο Ισραήλ λοιπόν μετά το θάνατο του Γοθονιήλ, ξέχασε τον αληθινό Θεό και γύρισε στην αμαρτία.

Θα πρέπει λοιπόν και πάλι να ισχύσει το γνωστό θεολογικό σχήμα «αποστασία – τιμωρία – μετάνοια – σωτηρία», σχήμα το οποίο απαντάται πολλάκις στην Παλαιά Διαθήκη, ώστε ο λαός να επιστρέψει και πάλι κοντά στο Θεό.

Έτσι ο Κύριος, σε αυτό το νέο παραστράτημα του Ισραήλ, ενισχύει το βασιλέα της Μωάβ Εγλών (Κριτ. Γ', 12) και κατακτά με τη βοήθεια των Αμμωνιτών και των Αμαληκιτών την πόλη των Φοινίκων, δηλαδή την Ιεριχώ (Κριτ. Γ', 13). Δεκαοχτώ ολόκληρα χρόνια κράτησε για το λαό του Θεού η τυρανική σκλαβιά του Εγλώμ (Κριτ. Γ', 14). Και την ονομάζουμε τυρανική, γιατί και ο Εγλώμ δεν ήταν καλύτερους από τους Ισραηλίτες, αλλά τον χρησιμοποίησε ο Κύριος για να παιδαγωγήσει το λαό του, να τον τιμωρήσει θα τολμούσαμε να πούμε, μιας και ο ηγαπημένος λαός του Θεού είχε ξανακυλήσει στην ειδωλολατρία.

Είχε δε εδραιωθεί τόσο πολύ η τυρανία του, ώστε κανείς από τους Ισραηλίτες δεν ήλπιζε ότι μια ημέρα θα ελευθερώνονταν από αυτόν. Κανείς δεν τόλμησε όλα αυτά τα χρόνια να κινηθεί έναντίον του. Για

¹ «...Διδασκόμεθα διά τούτων, όσων τους υπηκόους ονίνησιν η των αρχόντων ευσέβεια και όσον η αναρχία λυμáίνεται και αυ πάλιν η των πονηρών ηγεμονία ...», Θεοδωρήτου επισκόπου Τύρου, Ερώτησις ζ', MPG 80, 493A

αυτό και οι Ισραηλίτες, βλέποντας ότι ανθρωπίνως ήταν αδύνατον να διώξουν τον τύρανο, ταπεινώθηκαν, μετενόησαν και ζήτησαν τη βοήθεια του Θεού, με τη θερμή προσευχή τους, αφού όπως γράφει το κείμενο χαρακτηριστικάν, εκέκραξαν προς Κύριον οι υιοί Ισραήλ (Κριτ. Γ', 14), προσευχήθηκαν με πολύ θερμή, δυνατά, από τα βάθη της καρδιάς τους, και παρεκάλεσαν τον Κύριο, που μέχρι τότε είχαν ξεχάσει, να τους βοηθήσει. Και πράγματι, αυτή η τιμωρία έφτανε στο τέλος της. Ο Κύριος δεν εκώφευε πλέον. Ο Θεός τους λυπήθηκε και τους βοήθησε. Έστειλε τον άνθρωπό του, τον Αωδ, να τους ελευθρώσει.

Θα λέγαμε λοιπόν ότι ο Κύριος άφηνε να εκδηλωθεί η ούτως η άλλως κακία των άλλων λαών κατά του ηγαπημένου λαού Του, όσο χρειάζονταν για να μετανοήσει ο Ισραήλ. Όταν γίνονταν αυτό, όταν δηλαδή οι Ισραηλίτες μετανοούσαν, ο Κύριος τους ενδυνάμωνε και τους ενίσχυε με έναν Κριτή, και έθετε έτσι φραγμό στα πονηρά σχέδια των άλλων λαών. Κατ' αυτόν τον τρόπο τους βοηθούσε να απελευθερωθούν από τον τυρανικό ζυγό.

Στη συνέχεια της διήγησης (Κριτ. Γ', 15 – Κριτ. Γ', 26), παρακολουθούμε τον Αωδ να πραγματοποιεί το σχέδιό του, για την εξουδετέρωση του βασιλιά της Μωάβ, Ελγώμ. Γιατί ο Κύριος επέλεξε και ανέδειξε τον Αωδ ως τον σωτήρα και ελευθερωτή του Ισραήλ;

Ο Αωδ ήταν απόγονος της φυλής του Βενιαμίν (Κριτ. Γ', 15), μια φυλή στην οποία ανήκε η Ιεριχώ, την οποία πλέον είχαν κατακτήσει οι Αμμωνίτες και οι Αμαληκίτες. Υπάρχει όμως και μια άλλη λεπτομέρεια την οποία μας δίνει το ιερό κείμενο: ήταν ανδρας αμφιτεροδέξιος (Κριτ. Γ', 15), άνθρωπος ικανός να χρησιμοποιήσει και τα δύο του χέρια, τόσο το δεξί όσο και το αριστερό, μια λεπτομέρεια που ο Αωδ απέκρουσε επιμελώς από τους άλλους ανθρώπους μεχρι τη στιγμή που τη χρησιμοποίησε, ούτως ώστε να επιτυχεί το σκοπό του, δηλαδή να φονεύσει το βασιλιά Ελγώμ.

Η απόφαση του Αωδ να σκοτώσει τον τύρανο, ήταν μεγάλη και ηρωική. Είχε την επικινδυνότητά της, εμπειριείχε ρίσκο. Τέτοιους ανθρώπους όμως επιλέγει ο Θεός, όταν θέλει να πραγματοποιήσει τα σχέδιά Του: ταπεινούς ανθρώπους, σοβαρούς και μετρημένους, όπως ο Αωδ, με πίστη σε Εκείνον, και εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους.

Έφτιαξε λοιπόν ο Αωδ ένα μαχαίρι δίκοπο (Κριτ. Γ', 16), όχι πολύ μεγάλο, και το πήρε μαζί του, όταν οι Ισραηλίτες πήγαν να

προσφέρουν τα δώρα της υποτελείας στο Βασιλιά της Μωάβ (Κριτ. Γ', 17). Το μαχαίρι ο Αωδ το τοποθέτησε στο δεξί του μηρό, μια πράξη πολύ έξυπνη. Οι στρατιώτες, τοποθετούσαν τα σπαθιά τους στον αριστερό μηρό, για να μπορούν να τα τραβούν εύκολα όταν θα τα χρησιμοποιούσαν, αφού οι περισσότεροι ήταν δεξιόχειρες. Κανείς όμως δε θα σκέφτονταν να ψάξει στον αριστερό μηρό του Αωδ, και έτσι το μαχαίρι θα παιρνούσε απαρατήρητο στη συνάντησή του με το βασιλιά Ελγώμ.

Έφτασε λοιπόν η αντιπροσωπεία, και ο Αωδ, αφού προσέφεραν τα δώρα, δεν έφυγε μαζί τους, αλλά παρέμεινε κοντά στο βασιλιά, διώχνοντας όλους τους άλλους Ισραηλίτες (Κριτ. Γ', 18). Εκεί προσποιήθηκε ότι ήθελε να μιλήσει ιδιαίτερος στο βασιλιά Ελγώμ (Κριτ. Γ', 19), άνθρωπο παχύ και καλοαναθραμμένο, όπως τον παρουσιάζει η Αγία Γραφή. Ο Ελγώμ τον προέτρεψε να μη μιλήσει μπροστά στους υπολοίπους (Κριτ. Γ', 19), και έδιωξε από κοντά του όλους όσοι ήταν μαζί τους.

Είχε φτάσει λοιπόν η ώρα ο Αωδ να πραγματοποιήσει το σχέδιό του. Όταν εμείναν οι δύο μόνοι τους, ο Αωδ είπε στο βασιλέα ότι έχει να του πει έναν λόγο του Θεού (Κριτ. Γ', 20). Ο Ελγώμ σηκώθηκε και πλησίασε τον Αωδ, και έτσι εκείνος βρήκε την ευκαιρία να πραγματοποιήσει το σχέδιό του: μόνοι καθώς ήταν, σήκωσε το αριστερό του χέρι, έμπειξε το μικρό ξίφος στην κοιλιά του Ελγώμ και σκότωσε τον Μωαβίτη βασιλιά (Κριτ. Γ', 20 – 22). Στη συνέχεια ο Αωδ έφυγε από το παλάτι, αφού προηγουμένως είχε κλειδώσει πίσω του τις πόρτες του δωματίου που βρίσκονταν ο νεκρός βασιλιάς (Κριτ. Γ', 23). Ο δε Αωδ διέφυγε μακριά, χωρίς να ασχοληθεί κανείς μαζί του, όσο οι υπηρέτες και οι στρατιώτες του Ελγώμ ήταν σε αμηχανία (Κριτ. Γ', 26).

Όταν κατάλαβαν πια τι είχε συμβεί, ο Αωδ ήταν πολύ μακριά. Είχε περάσει πλέον σε Ισραηλιτικό έδαφος (Κριτ. Γ', 27), εκεί όπου συγκέντρωσε και οργάνωσε τους Ισραηλίτες και τους οδήγησε σε νίκη κατά της Μωάβ.

Βλέπουμε λοιπόν αδελφοί μου, σε όλη αυτή τη διήγηση την έντονη παρουσία του Θεού. Το πώς έβαλε στο μυαλό του Αωδ αυτή τη σκέψη, να σκοτώσει το βασιλιά Ελγώμ. Το πώς δώθηκε η ευκαιρία να πλησιάσει ο Αωδ το βασιλιά της Μωάβ, με την προσφορά των δώρων. Τη δυνατότητα που του παρείχε εκ γενετής, να μπορεί να χρησιμοποιεί

και τα δύο του χέρια, κάτι το οποίο θα χρειαζόνταν για εκείνη τη δύσκολη στιγμή. Το πώς ενίσχυσε τον ίδιο το Αωδ ο Κύριος, όταν βρέθηκε κοντά στο βασιλιά. Το πώς εμπιστεύτηκε ο βασιλιάς τον Αωδ, έναν ξένο Ισραηλίτη. Που να φανταστεί ο Εγλώμ, ότι ο λόγος του Θεού προς εκείνον ήταν η θανατική του ποινή! Αλλά και το πώς ο Αωδ διέφυγε της προσοχής των φρουρών και των υπηρετών του βασιλιά της Μωάβ, όταν πλέον είχε επιτευχθεί ο σκοπός του, όταν πλέον είχε πραγματοποιηθεί το σχέδιο της δολοφονίας του τυράνου Εγλώμ.

Θα πρέπει να μη σκανδαλιζόμαστε και να λογαριάζουμε τον Αωδ σαν έναν κοινό φονιά, σαν ένα δολοφόνο. Αλλά να σκεπτόμαστε ότι ενήργησε κατόπιν εντολής του Θεού. Όπως και ο προφήτης Ηλίας, όταν έσφαξε τους ιερείς του Βάαλ.

Όπως είπαμε και άλλη φορά, δεν ήταν καιροί χριστιανικοί τότε, αλλά χρόνια δικαιοσύνης. Ο Θεός, που ορίζει τις ζωές των ανθρώπων, έδινε διαταγή σε εκλεκτούς δούλους του, όπως ο Αωδ, να γίνουν εκδικητές Του. Είχε έλθει πλέον και η ώρα των Μωαβιτών, αυτών των ειδωλολατρών που για δεκαοχτώ ολόκληρα χρόνια, υπό τις τυρανικές διαταγές του Εγλώμ, παίδευσαν τον Ισραήλ. Ανέχεται, αδελφοί μου ο Θεός, να μας τιμωρούν και να μας παιδεύουν οι ειδωλολάτρες, προς σωφρονισμό μας. Αλλά ο Θεός δε λησμονεί. Έρχεται και η σειρά όλων εκείνων που παρεκτρέπονται σε σκληρότητες και αδικίες κατά των πιστών δούλων του Θεού. Έτσι είχε έρθει πλέον και η ώρα των Μωαβιτών...

Ο Αωδ λοιπόν δε συναντησε κανένα εμπόδιο. Ο Θεός τα έφερε όλα τόσο βολικά. Όταν ο άνθρωπος εμπιστεύεται το Θεό, Εκείνος, όσο δύσκολα και αν μας φαίνονται τα πράγματα, μπορεί να τα αλλάξει. Μπορεί να τα κάνει όλα εύκολα, ώστε να πραγματοποιηθεί το θέλημά Του. Γιατί, όπως είπαμε και νωρίτερα, θέλημα Θεού ήταν η τιμωρία του βασιλιά Εγλώμ, αφού πλέον οι Ισραηλίτες είχαν μετανοήσει, είχαν επιστρέψει στον αληθινό Θεό και ζήτησαν τη βοήθειά Του. Βλέπετε αδελφοί μου, η πράξη του Αωδ εστέρθη από επιτυχία, όχι μόνον γιατί ο Αωδ ήταν έξυπνος και προικισμένος από το Θεό, αλλά κυρίως γιατί ο εν λόγω Κριτής είχε τη συμπαράσταση του Θεού. Πολύ θα σας παρακαλούσα αυτό το τελευταίο να το θυμόμαστε πάντα. Όταν επιστρέφουμε κοντά Του, και Εκείνος δε θα μας αφήσει. Θα τα φέρει όλα όπως πρέπει.

Κλείνοντας την αποψινή μας ομιλία, θα ήθελα να εστιάσουμε την προσοχή μας στον τελευταίο στίχο της διήγησης: *καὶ ἐνετράπη Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραήλ, καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη, καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως οὗ ἀπέθανε* (Κριτ. Γ', 30). Και νικήθηκε η Μωάβ εκείνη την ημέρα, από τον Ισραηλιτικό στρατό, υπό τις οδηγίες του Αωδ, και ησύχασε ο τόπος εκείνος για ογδόντα χρόνια...

Το αποτέλεσμα της νίκης των Ισραηλιτών έναντι των Μωαβιτών, ήταν να ηρεμήσει η γη Χαναάν για ογδόντα χρόνια. Όλα δε αυτά τα χρόνια, όσα έζησε από την ημέρα της νίκης, Κριτής των Ισραηλιτών ήταν ο Αωδ, ο οποίος κυβέρνησε με δικαιοσύνη και σοφία. Πραγματικά ευλογημένος αυτός ο άνθρωπος, πραγματικά ευλογημένος και ο Ισραήλ, τον οποίο κυβέρνησε ο Αωδ. Εκλεκτός δούλος του Θεού, ο οποίος κατάφερε για ογδόντα χρόνια να κρατήσει κοντά στο Θεό το λαό Του, χωρίς να πέσουν στο αμάρτημα της ειδωλολατρίας, κάτι το οποίο οπωσδήποτε θα επέφερε τη οργή του Θεού.

Κοντά λοιπόν στο Θεό, ο κάθε τόπος, και η χώρα μας ολόκληρη, θα μπορεί να μακροημερεύει και να διάγει τη ζωή της εν ειρήνη, μακριά από εχθρούς και ανθρώπους οι οποίοι θα μας κάνουν κακό. Όταν όμως ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον αληθινό Θεό, και προσκυνά παντός τύπου είδωλα, θα επιτρέψει ο Θεός την τιμωρία μας.